

S O G N E T

Meddelelsesblad for Vigerslev Sogn

Jenny Kirstine Hansen

Jenny Kirstine Hansen, født Nielsen.
Født den 1. september 1913.

De tidligste erindringer.

Jeg bliver 104 år når vi kommer til den 1. september 2017. Der er således en lang vej tilbage til de tidligste erindringer. En gang imellem spørger jeg mig selv, *Hvorfor skal man blive så gammel. Det er ingen nytte til. Man er bare til ulejlighed.*

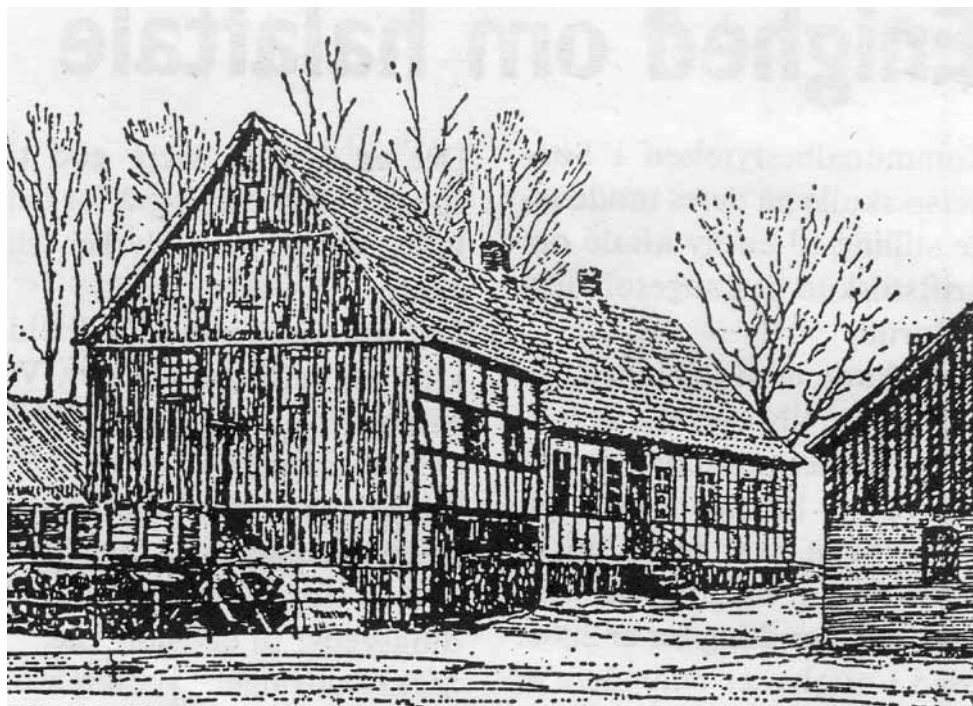
Jeg er glad og taknemmelig, fordi min datter og min familie tager sig godt af mig. Og nu lader præsten mig forstå, at jeg er interessant på grund af min alder – og på grund af min gode hukommelse.

Jeg er født på *Ryds Mølle* den 1. september 1913. Jeg er nummer to, og vi var kun to. Jeg havde en storebror, der hed Jørgen

Møller Nielsen. Han var født den 16. maj 1911, så der var godt to år imellem os.

En af mine tidlige erindringer var, da jeg fik en dukkevogn af noget familie, der havde et apotek i Herning. Det var bedstemors søster. En gang, da de var på besøg havde de en dukkevogn med til mig. Den forblev i familiens eje, for mange år senere fattede mit barnebarn, Birte, kærlighed til dukkevognen. Birte kørte med den op og ned ad vejen. Den havde ret enkle indretninger og jernhjul, der larmede, når Birte kørte med den op og ned af vejen. Det fik Birtes mor til at købe en fin ny dukkevogn.

En anden tidlig erindring fra tiden før jeg kom i skole, var dansen. Jeg gik på danseskole i det forsamlingshus ved Skallebølle, hvor vejen gik ned til Magtenbølle. For-

samlingshuset hed *Nøjsomhed*. For nu at sige det lige ud, så var der helt ualmindelig beskidt i *Nøjsomhed*. En gang, hvor der skulle være afdansningsbal tog min mor og danselæreren fat. De fejede og gjorde rent, så det kunne blive klar til afdansningsballet.

Senere startede danselæreren danseskole i Morud. Han sagde til os, at vi, hvis vi kom til Morud samlingshus og deltog i dansen på danseskolen, så kunne vi deltage gratis, fordi vi havde lært at danse hos ham og fordi de nye elever i Morud kunne lære noget af vores tilstedeværelse.

Jeg husker, at jeg en gang klemte fingre på en dreng, fordi jeg ikke ville danse med ham. Det hjalp ikke noget. Nu var det faldet således ud, at det var os, der skulle danse ved den lejlighed.

Forholdene i barndomshjemmet.

Vi havde det, som vi kaldte *en lille pige* på Ryds Mølle. Det var typisk en pige, der lige var konfirmeret. Så var der *den store pige*. Det var en lidt ældre pige, der havde mere erfaring med at være i huset. Mor var en meget dygtig humor og gårdmandskone, derfor var *Ryds Mølle* et sted, hvor pigerne gerne ville tjene. Det var kendt, at mor var dygtig til at lave mad og til at bage. Det er helt sikkert, at pigerne fik lært meget, når de var i huset, hos mor. På *Ryds Mølle* var der normalt to karle og en fodermester. Til arbejdet i marken var der to spand heste. Endvidere var der en gammel møllersvend, der havde været der i mange år. Han var på kost, men han boede der ikke.

Den gamle møllersvend var en meget dygtig håndværker. Jeg husker blandt andet, at han lavede nogle meget fine river med trætænder. Det kunne f.eks. være den slags river, som man brugte i høst, når kornet skulle rives sammen og bindes.

Mor kogte byggrød hver aften, fordi den

gamle møllersvend gerne ville have det. Det må havde været en god grød. Når en karl begyndte på gården, ville han normalt gerne have mors smørrebrød. Men det var ikke ualmindeligt, at de efter nogen tids ansættelse fik smag for den byggrød, som den gamle møller ikke ville undvære.

Den gamle møller havde sit at se til. Bønderne i omegnen af *Ryds Mølle* kom kørende med deres hestevogne til mølle. På ladet havde de sækkene med det korn, der skulle males. Igennem en lang årrække havde han rigeligt at se til. Men så kom forandringen. Efterhånden fik de deres egne kværne rundt omkring på gårdene, således at de selv kunne male deres korn. På et tidspunkt, da det tyndede ud i arbejdet med at kværne og male spurgte far om han ikke kunne nøjes med at komme der halvtids. Det tog den gamle møller sig meget nært. Han hentede sit værktøj og sine ting en gang, hvor mor og far ikke var hjemme. Siden formildedes han dog så meget, at han og fru gav mor og far en fin gave til deres sølvbryllup.

Skoletiden.

Da jeg kom i skole, kunne jeg allerede læse. Det havde jeg lært, fordi mor læste med min storebror Jørgen. Jeg stod bag ved og fulgte med. På den måde lærte jeg at læse og skrive samtidig med Jørgen.

Min lærer hed L.P.M. Haugaard. Han un-

TAAGERØD SKOLE

derviste i Taagerod skole. Han var så glad ved mig, fordi jeg både kunne læse og skrive. I sin tid, da jeg var blev døbt, den 12. oktober 1913 i Langesø Skovkapel, havde han stået fadder. Lærer Haugaard var venner med mor og far. De spillede kort sammen med Lars Kryhlmann i Taagerod. Lærer Haugaard var ungkarl hele livet, men han havde en husbestyrerinde, der var med, når han besøgte far og mor.

Da jeg begyndte i Taagerod skole sad drengene og pigerne på hver deres række. Vi skrev på små tavler. Når vi var færdige med at skrive, byttede vi tavler, drenge og piger imellem, for at rette hinandens tavler. Hvis jeg var heldig byttede jeg med Marius Kryhlmann. Marius skrev pænt. Der var en anden af drengene, der gerne ville bytte tavle med mig, men han skrev ikke pænt og heller ikke godt. Der var mange fejl, så det var svært at læse og det var svært at gennemskue, hvad det var han havde forsøgt at skrive. Lærer Haugaard sagde til os, at vi skulle skrive pænt.

Som jeg husker det, gik første klasse,

tirsdag, torsdag og lørdag og anden klasse gik mandag, onsdag og fredag. Vi gik i første klasse i tre år og i anden klasse i fire år.

Tilblivelsen af Langesø kirkegård.

Langesø Skovkapel blev bygget i 1870, som et kapel tilhørende Langesø slot og baroni. Forudsætningen for opførelsen af denne ekstra kirke i Vigerslev sogn, var at præsten ved Vigerslev kirke og degnen ved Taagerod skole ville varetage gudstjenesterne og de kirkelige handlinger. I princippet var Langesø skovkapel altså et slotskapel eller en slotskirke som vi kender det fra mange forskellige slotte, men med den forskel at den ikke er en integreret del af bygningerne ved Langesø slot, men derimod bygget på et smukt udsigtspunkt i den natur, der omgiver slottet. Forskellen på en kirke og et kapel er, at der til kirken hører en kirkegård. Hvis vi bruger denne definition var Langesø Skovkapel et kapel fra 1870 til 1920 og fra da af en kirke.

Min bedstefar hed *Jørgen Petersen*. Han ejede *Ryds Mølle* fra 1875. I 1909 blev han sparekassedirektør for *Fyns Stifts Sparekasse*, der lå på Fisketorvet i Odense. Bedstefar havde tjenestebolig i en lejlighed på etagen over sparekassens forretningslokaler. Hver lørdag og søndag kom han hjem til os på Ryds Mølle sammen med sin husbestyrerinde, der var bedstefars brordatter.

Bedstefar gik i nogle år med den tanke, at det kunne være praktisk med en kirkegård ved Langesø skovkapel. Han syntes, at der var langt til Vigerslev kirkegård for beboerne i den sydlige ende af Vigerslev sogn. *Ryds Mølle* var på den tid den sidste adresse i den sydlige ende af Vigerslev sogn, hvor sognet grænser op mod Korup, Ubberud, Vissenbjerg og Veflinge sogne.

Bedstefars mening om den lange afstand til Vigerslev kirke og kirkegård var rigtig nok. Ad grusvejene gennem skoven og videre ad grusvejene gennem den nordlige

ende af sognet og frem til Vigerslev, har der været mere end ti kilometer. Derfor talte han med Baron Hans Berner Schilden Holsten om dette emne. Baronen var enig i, at det var en god ide at anlægge kirkegård i forbindelse med Langesø Skovkapel. Baronen gav et umiddelbart tilsagn om at ville stille et areal til rådighed for formålet.

På den tid, i 1920, havde baroniet Langesø, Taagerodgård som forpagtergård og fra den blev arealet til kirkegården udstykket. I forbindelse med Langesø Skovkapsels 50 års jubilæum holdt baronen en tale fra kirkens trappe. I talen skænkede han arealet til kirkegården. Herefter var sagen klar. Man kunne begynde arbejdet ved først at søge om at få jorden indviet. Og når dette var på plads, var der arbejdet med at anlægge kirkegården inden indvielsen.

Imidlertid tog hele sagen en ny drejning, for inden kirkegårdsprojektet var godkendt i Kirkeministeriet, døde bedstemor, der

hed *Anna Cathrine Petersen*. Det skete den 21. november 1920. På den måde blev det nødvendigt for bedstefar, at kirkegårdsprojektet blev behandlet i kirkeministeriet omgående. Bedstefars søn, Peter Ryyd – i daglig tale *Onkel Peter* – var på det tidspunkt fuldmægtig i et af de andre ministerier. Peter Ryyd henvendte sig til Kirkeministeriet, hvor han forklarede sagens sammenhæng, og at det derfor var nødvendigt at få arealet godkendt og indviet til kirkegård. Han mødte forståelse i kirkeministeriet og sagen blev bragt i orden. I mellemtiden var bedstemor blevet lagt i en lufttæt kiste, der var foret med zink. Kisten stod i kapellet ved Skt. Knuds kirke i Odense, mens alle forhold blev bragt i den rette orden.

Pastor Ebbesen, Vigerslev, havde således den første begravelse, der blev foretaget på Langesø kirkegård, da han den 2. december 1920 begravede min bedstemor *Anna Cathrine Petersen*. Det var unægtelig en

meget speciel situation familien og præsten stod i. Jorden til Langesø kirkegård var indviet efter de gældende regler, men anlæggelsen af selve kirkegården var så nødtørftig, som den meget sparsomme tid tillod. En af de lokale bekendte lod min mor høre denne bemærkning: *Hvordan kunne du lade din mor begrave på en pløjemark?* Bedstefar var nu aldrig i tvivl om,

at det skulle være sådan. Sidenhen har mange familier haft glæde af at kunne følge deres eksempel.

Konfirmationen og tiden der efter.

Da vi kom til syvende klasse gik vi også til præst. Bredbjerg skole og Taagerød skoles elever gik sammen til præst. Hvis vi var fem eller flere, så kom pastor Ebbesen ned til køreladen og underviste os der.

Pastor Ebbesen var en ældre mand, der døde i 1929 to år efter at jeg var blevet konfirmeret. Jeg gik til præst hos Pastor Ebbesen i foråret og efteråret 1927 og jeg blev konfirmeret den 2. oktober. Jeg blev konfirmeret sammen med Grete fra Gammel Haugsted, Agnes fra Bækhuset.

Jeg husker stadig, at vi gik til præst oppe i køreladen ved siden af kirken. Pastor Ebbesen havde en *Grundtvigianerhat* på. Han kom cyklende fra Vigerslev. Som datidens veje var, har han sikkert kørt fra Rue og til Aalekisten, om langs med søen – og så trak han det sidste stykke, nemlig op af den stejle bakke fra søen og op til kirken. Vi

PASTOR EBBESEN

havde en katekismus og en udgave af Det nye Testamente. Vi havde lektier for og vi blev hørt.

På konfirmationssøndagen lavede bedstefar sjov med mig. Han lånte nogle guld kroner med hjem i dagens anledning. Det var en meget fin gave, men det var også en spøg. Guldkroneerne skulle med tilbage til Odense.

På et tidspunkt efter vores konfirmation, blev der, til ære for pastor Ebbesen, samlet ind, således at der kunne skænkes ham en mindekrans. Vi skulle give en krone per konfirmand og mindekransen hænger endnu i Langesø Skovkapel.

Tiden efter konfirmationen.

Kort tid efter min konfirmation, kom jeg i huset hos bedstefar på Fisketorvet i Odense. Bedstefars husbestyrerinde var blevet ældre og hun havde brug for hjælp. Da hun døde, blev jeg bedstefars husbestyrerinde.

I begyndelsen var det forfærdeligt at

være i Odense. Hjemme på *Ryds Mølle* var alle, der havde deres virke på gården, samlet i køkkenet om aftenen. Vi havde hinandens selskab og vi havde radio.

Hos bedstefar på Fisketorvet i Odense var der hverken selskab eller radio. Det følte ensomt, men jeg kom jo igennem det.

Mens jeg endnu boede og virkede i Odense, tog jeg kørekort. Det foregik på den måde, at min far sendte en kørelærer ind til Odense. Kørelæreren kom ind og hentede mig uden for Sparekassen. Det var en helt anden tid. Der var ikke den samme trafik. Og slet ikke de samme krav. Jeg havde ganske få timer før jeg fik kortet.

Jeg var i huset hos bedstefar helt til han blev pensioneret, hvilket betød, at jeg var med, da han flyttede fra tjenesteboligen på Fisketorvet og til den villa, som han havde bygget på Langesøvej i umiddelbar nærhed af Ryds Mølle. Villan ved siden af Ryds Mølle stod færdig i 1934.

Gårdmandskone.

Da vi var flyttet ind i bedstefars nye villa på Langesøvej umiddelbart ved siden af mit barndomshjem på *Ryds Mølle*, fandt jeg sammen med mit livs udkårne *Hans Laurits Hansen*, der stammede fra Engels- toftgade i Odense.

Hans var udlært elektriker. I 1930'erne rejste han til USA i et par år, for at arbejde. Da han kom tilbage købte han Gammel Haugsted og hans mor og far købte Haugstedhus. Mine forældre og min tilkomne mand var således blevet naboer. I 1934 flyttede jeg, som sagt, med bedstefar til Villaen på Langesøvej, hvor jeg fortsat skulle være husbestyrerinde for ham. Vi var således også blevet naboer til Hans. Men, som jeg husker det, mødte min mand og jeg ikke hinanden fordi vi var blevet naboer, men derimod fordi vi gik til bal. Det kan naturligvis havde været på *Kom Igen Kro*, hvor det hændte, at vi var til bal en gang imellem, men det var ikke så tit, for det var jo før den tid, hvor de havde opført den tilbygning, som vi kaldte *Den røde Rubin*. Som jeg husker det, traf vi hinanden til gymnastikforeningens bal i Morud forsamlingshus.

Vi blev gift den 14. juni 1935, altså nogle måneder før jeg blev 22. Min mand var på det tidspunkt 28. Vi var så heldige at få to børn. Niels Christian og Karen Marie. Siden er der stødt både børnebørn og oldebørn til. Desværre døde Hans tidligt. Han

blev kun 63, men vi fik heldigvis 35 gode år sammen på *Gammel Haugsted*. Efter min mands død, blev jeg boende på gården i de år, hvor min søn havde den og siden i en årrække mens den har været ejet af mit barnebarn og hendes mand. Jeg har været glad for min barndom på *Ryds Mølle* og jeg har været glad for de mange år, hvor jeg boede på *Gammel Haugsted*. Da jeg i begyndelsen af 1990'erne endte med beslutningen om at flytte til Morud, regnede jeg ikke med, at jeg skulle få 25 år der. Men sådan er det gået.

Allehelgen

Søndag den 6. november 2016 var det atter Allehelgens aften. Til aftengudstjenesten i Langesø Skovkapel. Til ære for de døde og til trøst for deres pårørende, blev der tændt lys og Langesøkoret gjorde deres, for at det igen i år blev en smuk og højtidelig aften i kirken.

Gospel workshop

Søndag den 9. oktober 2016 var der Gospel workshop i Vigerslev kirke. En del sanginteresserede og mange konfirmander deltog i arrangementet, der blev dirigeret ypperligt af Ulrika Rosdahl, der også står i spidsen for Langesøkoeret. Arrangementet var så godt besøgt og så vellykket, at det overvejes at lave et lignende syng-sammen arrangement i efteråret 2017.

Konstitueringen den 14. november 2017

Formand	Morten Aarup-Kristensen
Næstformand	Preben Foldager
Kasserer	Greta Kaltoft Nielsen
Sekretær	Hans Sørensen
Kirkeværge	Preben Foldager
Aktivitetsudvalget	Kumar Paul, formand
Kirkegårdsudvalg	Merete Møller Rasmussen, formand
Præstegårdsudvalg	Vagn Rokkjær Andersen, formand
Kontaktperson	Hans Sørensen
Bygningssagkyndige	Vagn Rokkjær Andersen

Aktivitetsudvalget:

Kumar Paul, Eva Jørgensen, Greta Kaltoft Nielsen og Hans Sørensen.

Præstegårdsudvalget:

Vagn Rokkjær Andersen, Eva Jørgensen og Kumar Paul.

Kirkegårdsudvalget: Merete Møller Rasmussen, Morten Aarup-Kristensen, Eva Jørgensen, Preben Foldager og Helle Madsen.

Underskriftsberettigede for menighedsrådet:

Morten Aarup-Kristensen og Greta Kaltoft Nielsen.

Aktivitetskalender 2017

Nytårgudstjeneste i Langesø Skovkapel

Gudstjenesten nytårsdag den 1. januar 2017 kl. 14.00.

Menighedsrådsformanden skænker portvin og uddeler kransekage til menigheden.

Jagt gudstjeneste

Søndag den 5. februar 2017 kl. 10.15 er der jagtgudstjeneste i Langesø Skovkapel. Langesøegnens Jagthornslaug indgår i

selve gudstjenestens liturgi, mens Vigerslev-Veflinge jagtforening vil sørge for den efterfølgende bespisning i Køreladen.

Foredragsaften

Torsdag den 23. februar 2017 kl. 19.30 kommer sognepræst Johannes Nissen, Nørre Nærbå, til Vigerslev kirke og holder foredraget *Reformationen*

og *Kammertonen*. Reformationen har afgørende betydning for vores måde at leve og udfolde vores liv og identitet på. Hvis vi forestiller os, at *Reformationen* blev gennemført i et ordentligt sagligt sprog ledsaget af billeder, der var inden for almindelig anstændighed, så kan Johannes Nissen fortælle om historien om *Reformationen* i et noget anderledes perspektiv.

Kirkekoncert

Lørdag den 11. marts 2017 kl. 16.00 er der kirkekoncert med trio'en Brandt, Pedersen og Svit i Vigerslev kirke. Temaet for koncerten er 500-året for reformationen og reformationsjubilæet i 2017.

Kiki Brandt er uddannet fra Det Fynske Musikkonservatorium. Hun har sunget opera, operette og musicalproduktioner for bl.a. Den Jyske Opera, Odense Teater og Carl Nielsen Academy Teater. Kiki Brandt er modtager af Lars Waage prisen og har opnået stor anerkendelse som solist senest med Aalborg Symfoniorkester.

Rikke Pedersen er uddannet fra Det Kongelige Musikkonservatorium i Bruxelles og Det Fynske Musikkonservatorium. Hun arbejder som freelance fløjtenist og

har ofte optrædener med bl.a. Odense Symfoniorkester.

Finn Elias Svit er uddannet fra Det Nordjyske Musikkonservatorium og aktiv som koncertmusiker, workshop-giver og ofte jury medlem ved internationale guitarkonkurrencer over det meste af Europa og i USA. Han har indspillet og produceret anmelderroste CD'er. Finn Elias Svit har i mange år været musiker hos *Levende Musik i Skolen* med koncerter for børn og unge med en lang række forskellige emner om klassisk musik.

Morud Kunstdages koncert i Langesø Skovkapel

Lørdag den 6. maj 2017 kl. 19.30.

Nærmere omtale følger.

Langesøkorets 25 års jubilæumskoncert

Søndag den 21. maj 2017 i Langesø Skovkapel.

Nærmere omtale følger.

Menighedsmøde

Søndag den 11. juni 2017 kl. 19.30 efterfølges aftengudstjenesten af det årlige menighedsmøde, hvor menighedsrådsformand Morten Aarup-Kristensen vil orientere om menighedsrådets virke i det forgangne år og om de opgaver menighedsrådet er stillet overfor i de kommende år. Menighedsrådet serverer kaffe og kage.

Gudstjenestetider

Tidspunktet for gudstjenesterne i Vigerslev kirke og Langesø Skovkapel offentliggøres på Vigerslev sogns hjemmeside www.vigerslevsogn.dk, www.sogn.dk, i Fyens Stiftstidende, i Ugeavisen Nordfyn, i glasskabene på Langesø Skovkapel og ved Vigerslev Kirke.

Ansvarshavende: Hans Sørensen, tlf.: 65 96 40 23

Formand: Morten Aarup Kristensen, tlf.: 40 19 80 92

Næstformand: Preben Foldager, tlf.: 20 28 45 37

Kirkeværge: Preben Foldager, tlf.: 20 28 45 37

Kasserer: Greta Kaltoft Nielsen, tlf.: 23 35 21 10

Graver: Helle Madsen, tlf.: 23 26 84 69

Kirkegården: tlf.: 23 26 84 69

Kirkebilen: tlf.: 65 96 40 23

Redigering: Hans Sørensen

Fotos: Jørn Kaltoft Nielsen og Lars Gregersen